

SEKTOR VÝLETNÍCH PLAVEB ČELÍ NEJVĚTŠÍM VÝZVÁM V HISTORII

Před pandemií celosvětový sektor výletních plaveb léta rostl, což vyvrcholilo maximem 30 milionů cestujících celosvětově v roce 2019 ve srovnání s 25 miliony v roce 2015. Světovými oceány brázdilo kolem 450 výletních lodí, které svým společnostem vydělávaly skutečně honosné sumy, které ze sektoru činily jedno z nejvíce prosperujících odvětví.

Efekt pandemie

Lockdown měl však zničující dopad na průmysl, který byl zvyklý na úspěch a cestování lodí se stalo jedním z velkých poražených pandemie.

Podle mezinárodní asociace výletních lodí (CLIA) se počet cestujících v roce 2020 snížil o více než 80 procent na 5,7 milionu, přičemž téměř všichni byli vygenerováni v prvních dvou měsících roku.

Téměř úplné zastavení přineslo plavebnímu průmyslu v loňském roce kumulativní ztrátu ve výši přibližně 77 miliard amerických dolarů.

Od té doby se lodní společnosti drží nad vodou průběžným refinancováním, likvidací starších jednotek a počátečními příjmy z restartů. Ale úbytek v příjmech zůstává vysoký a o oživení v tomto roce se opravdu nedá hovořit.

Pro zákazníky je opět otevřena asi polovina výletních lodí, ale často jen se sníženou kapacitou. Do příštího léta by se podle nadějných očekávání měly víceméně všechny jednotky vrátit do provozu.

Pandemie ale zdaleka nekončí. Virus nadále děsí a znepokojuje, zejména s ohledem na vysoký počet cestujících na výletních lodích

Problém nákazy zvládnut

Většině lodních společností lze přičíst zásluhy za to, že vzaly otázku bezpečnosti velmi vážně a vrátily se do vody s pevnými koncepcemi ochrany, pravidly vzdálenosti, sníženým využitím kapacity, zvýšenými hygienickými opatřeními a nouzovými postupy v případě jednotlivých infekcí.

Případy onemocnění na palubě výletních lodí byly od restartu extrémně vzácné. Cestování lodí je nyní tak bezpečné, jak jen lze v této době zaručit „bezpečnost“. Lidé si mohou na opatření stěžovat, ale především díky nim je možné vrátit se na palubu.

Mezitím nejenže stále více destinací vyžaduje očkování, ale také téměř všechny lodní společnosti. Pokud navíc vstoupí do hry test PCR, může to být považováno za přehnané a těžkopádné, ale slouží věci.

Optimismus uveden do perspektivy

„Budoucnost plaveb je zárná“, jásal letos na podzim poněkud předčasně Arnold Donald, generální ředitel největší světové plavební společnosti Carnival Corporation.

Jeho optimismus ohledně účelu společnosti není radno podceňovat. Mezitím však musí vysoce zadlužené lodní společnosti rychle znovu generovat příjmy. Ale při nízkém využití kapacity není možný ziskový provoz.

Navíc celý restart, opatření marketing neustále vyvíjených nových tras a masivní nárůst cen pohonných hmot prodražují provozní náklady. Je nepravděpodobné, že by hospodářská soutěž umožnila přenesení těchto dodatečných nákladů do sazeb okružních plaveb.

A konečně není jisté, kdy se vrátí bezstarostná touha zákazníků cestovat tváří v tvář stále doutnající pandemii. Kromě toho se postupně snižuje potenciál důležité cílové skupiny, tzv. „boomerů“, sektoru výletních plaveb, která řídí poptávku.

Řešení znečištění ovzduší?

Co rovněž posunulo Covid-19 poněkud do pozadí, jsou výzvy, kterým musí odvětví výletních lodí stále čelit s ohledem na životní prostředí a udržitelnost.

Po léta dominovala diskuse o „špinavé lodi“, kterou poněkud rozmělnilo usnesení úřadu OSN IMO (Mezinárodní námořní organizace), které je v platnosti od 1. ledna 2020. Cílem je omezit znečištění ovzduší snížením maximálního obsahu síry v palivu povolený v lodní dopravě z 3,5 procent na 0,5 procenta.

Všechny lodní společnosti, ať už nákladní nebo osobní, musí přejít z těžkého palivového oleje bohatého na znečišťující látky na ekologičtější (ale dražší) lodní plynový olej, nebo – pokud se bude nadále používat těžký palivový olej – vyčistit výfukové plyny pomocí nových a drahých systémů, jako jsou například katalyzátory. Nové lodě stále častěji využívají LNG (zkapalněný zemní plyn), který masivně snižuje emise, ale zdaleka není dostupný všude.

Citlivá otázka klimatu

Nicméně i když se otázka řešení problému znečištění ovzduší ubírá správným směrem, otázka klimatu je již dlouho další oblastí, kterou je třeba zlepšit: sektor výletních lodí se musí také zabývat otázkou skleníkových plynů. IMO chce do roku 2050 snížit emise CO₂ na polovinu a nejúspěšnější lodní společnosti chtějí být do té doby dokonce klimaticky neutrální.

I když LNG sníží emise CO₂ asi o 20 procent – fosilní paliva musí být nakonec nahrazena regenerativní energií. Možné přístupy, jako jsou bateriové systémy, bioplyn, vodík, syntetická paliva a palivové články, se prověřují a již jsou v provozu první testovací aplikace. Ať už zvítězí cokoli, přepravní společnosti budou čelit enormním nákladům na rozvoj a investice. Tohle zkrátka nepůjde obejít.

Problémy masové turistiky

Mega výletní lodě, které dokážou pojmout obyvatelstvo malého města včetně posádky, v minulosti „zaplavily“ infrastrukturu přístavních měst a destinací, což ovlivnilo kvalitu života obyvatel i zážitek návštěvníků. Na mnoha místech však nadměrnou turistiku masivně přiživil boom nízkonákladových leteckých společností a trend Airbnb.

Nicméně po Covid-19 obnovené sporadické přetížení destinací velkými výletními loděmi nelze vysvětlit. Dotčené přístavy a orgány jsou vyzvány, aby konečně prosadily přísnější „specifikace slotů“, jak to již učinili například v Dubrovniku a Bergenu. Benátky zase zakázaly tranzit pro velké lodě z ekologických důvodů.

Skutečnost, že velké výletní lodě pro tisíce cestujících jsou obecně nesnášeny, je ryze věcí vkusu. Velké nové hotely, zábavní zóny à la Disney nebo dokonce přeplněná centra měst již dávno prokázaly potřebu takového turismu. Kromě toho jsou nové výletní lodě aktuální z hlediska ekologických technologií a jednoduše ohromují svou velkolepou a dobře promyšlenou infrastrukturou.

Je docela možné, že se „cílová loď“ bude v budoucnu zaměřena na více krátkých cest, menší počet destinací nebo dokonce pouze na zastávky na vlastních ostrovech nebo plážových úsecích.

Tedy jakýsi nový typ „ghetto turistiky“ v rámci sektoru výletních lodí, která by mohla nabídnout alternativu k nekontrolované, přebujelé masové turistice.

Na druhou stranu neustále roste počet menších lodí, které však vzhledem k omezenému počtu cestujících oslovují především bohatou klientelu.

Date: 2021-11-29

Article link:

<https://www.tourism-review.cz/sektor-vyletnich-lodi-mnoho-vyzev-a-ocekavani-news12292>